

GAZETA KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 7go LIPCA ROKU 1807 we WTOREK.

Kilku gorliwych Polaków wraz z kilku Damami równą gorliwością połączeni, złożyli na ręce JW. Wybickiego członka Komisji Rządzącej, w grubey monecie złotych 3960, w złocie, Czerwonych złotych szt. k dwieście, tabakierę złotą i fermosar wysadzany brylantami; oddając wybór przeznaczenia tych darów znażecemu potrzeby oczyszczny JW. Wybickiemu, który złożył ienatechmialst w Komisji Rządzącej; a ta przyiąwszy one z wdzięcznością, zleciła oddać powracającemu do sbozu W. Generalowi Kośnickiemu, mieć chęć, ażeby ta ofiara służyła na wsparcie rannych Polskich Rycerzy, którzy w wiekopomnej bitwie pod Friedland mieli szczęście dzielić nieśmiertelną flawę wojskowników Francuzkich. Nie pierwszy to piękny przykład, okazujący, iż iżelbi Ziemia nasza wydziegrodnie Wielkiego NAPOLEONA bitnych Polaków plemię, zacne Polki umieją naśladować swych braci w tym wszyślikim, w czym kiedy płeć piękna mogła być wzorem poświęcenia się sprawie nadwysyliko droższej oczyszczny.

KOMMISSYA RZĄDZĄCA.

Na przełożenie W. Dyrektora Sprawiedliwości Stanowiemy, nieubliżając prawom każdemu, stanowi w szczególności stuzącym, następujące przepisy postępowania w działaniach dobrowolnego sądownictwa, czyli:

URZĄDZENIE AKTOWE.

R O Z D Z I A L I.

O przedmiotach dobrowolnego sądownictwa. — Co są działania dobrowolnego sądownictwa?

§. 1. Czynności, w których Sąd przyjmuje dobrowolne stronum umowy lub oświadczenie

nia, nazywają się działaniami dobrowolnego Sądownictwa (*Actus voluntariæ jurisdicitionis.*)

Które powinny być sądownie zawarte?

§. 2. Z tych iednae koniecznie wymagają lądowego zawarcia, to iest, iż w sądzie przyzwoitym powinny być przyjęte i oblatowane, lub iżeliby w sądzie obeym przyjęte były, mają być w sądzie przyzwoitym oblatowane; drugie zaś dla większej iedynie wiary i pewności, na żądanie stron, sądownie zawartemi, bądź mogą.

W Sądzie dobrom przyzwoitym czyli realnym.

§. 3. Następujące stronum umowy, czyli transakcje, powinny być w Sądzie dobrom przyzwoitym (*in foro rei sitæ*) zawarte: transakcje o kupna, sprzedaży, zamiany, darowizny, lub inne iakiekolwiek alienacje dóbr nieruchomości; transakcje, które nieruchomości obciążają, czyli władzę właściciela ograniczającą, iako to: załawy, wypuszczenie w dziedziczną dzierżawę bez różnicy wartości, lub też i w doczesną, gdy dzierżawa roczna sumę tysiąc złotych przenosi, a dzierżawa na dłużcy iisk na list tituły zawartą załawie; zapisy na użytki dożywotnie szczególnych dóbr nieruchomości; kompozyty dziesięciu, i prawo retraktowe, czyli pierwzeństwa w kupnie dóbr nieruchomości.

W Sądzie osobistym czyli personalnym.

§. 4. Transakcje zaś i czynności następujące, powinny być w Sądzie osobistym zawarte, iako to: intercyzy, układy względem uczestnictwa majątku małżonkom wspólnego (*communio bonorum*) i inne zgoła wczelkie umowy majątku małżonków tyczące się dyspozycje familięne, iako to: usamowol-

nienie dzieci czyli emancypacja; Akt przysposabiający do udzielenia lat (*venia astatis*;) legitymacya dzieci nieprawego żoża; poiednoczenie praw dzieci z rozmaitych małżeństw (*unio prolis*;) podział majątku Rodziców między dzieci (*dispositio parentum inter liberos*;) przysposobienie dzieci, czyli adopeya; działały między rodzeństwem, lub krewnimi, inne także czynności, iako to: sprzedaż fukeesyi na kogo iuż spadley. Testamenta, donacye czyli darowizny, transakcye tyczące się alimentacyi, i kontrakty na upad, czyli *à fonds perdus*; poręka niewiąsła, iako też ułapienie praw ich, na rzecz trzeciego; Transakcye zupełnie głuchych, niemogłuchych, niemych, niewidomych, lub pisać i czytać nieumiejących, iżelż są z tych gatunku, które między osobami zdrowemi, na piśmie przy świadkach powinny bydż zawarte; nakoniec plenipotencye szczególne; (*plenipotentiae speciales*, czyli w szczególnych wyrazach, iako to: Pełnomocnictwa do zapisów, kwitów, ugod, pożyczek, wydawania obligów, do opuszczenia przysięgi, do zapisania kompromisów, do ustępienia lub zrzeczenia się praw, do odebrania pieniędzy, i wszelkich ważnych czynności, gdy przedmiot ich tysiąc złotych Polskich wartości przenosi; nakoniec do wszelkich czynności tyczących się hipoteki i fukeesyi; plenipotency zaś w mniejszych przedmiotach, ważnemi są w ten czas tylko, kiedy na piśmie z podpisem dwóch świadków wiary godnych były zawarte.

§. 5. Wszelkie inne transakcye §. 3 i 4 lub szczególnemi prawa przepisami, sądowego zawarcia wymagającemi, nieobięte, nie potrzebują bydż sądownie zawartemi, chyba gdyby z umowy stron miały bydż hipotekowanemi; a w ten czas chociażby z natury swej nie były realnemi (np. zaciągnięcie dlułu) koniecznie muszą bydż sądownie zawartemi.

Na piśmie z podpisem dwóch świadków i ustnie.

§. 6. Transakcye wszyskie, których przedmiot trzyста złotych nie przenosi, wyższy pełnomocnictwa (v. §. 4.) są ważnemi, skoro będą ustnie zawarte; iżelż zaś przedmiot ich wyższy iżak trzysta złotych, powinny bydż na piśmie z podpisem dwóch świadków wiary godnych zawarte. Wyimują się od tej ustawy, ugody z czeladzią o załugę; umowy, iżkim obie strony natychmiast zadość czy-

nią, proste dluły, które nalezy oddać, chociażby na nie skrypty nie były, i dane depozyta.

R o z d z i a ɋ . II.

O przyswoitości sądu. — Sąd rzeczowy (realny).

§. 7. Transakcye tyczące się nieruchomości, powinny być zawarte w sądzie, w którego zakresie dobra lub grunta leżą, a ten ieliż Sądem rzecznym, czyli przyzwoitym dla dóbr (*forum reale*.)

§. 8. Nieruchomości są, lub dobra Ziemiańskie, których sądem rzecznym (*realnym*) ieliż Ziemiaństwo; lub są miejskie posiadłości, których sądem rzecznym są sądy miejskie, lub Włościąńskie, których są fajdy patrymonialne i dominialne.

§. 9. Wolno iednak ieliż stronom transakcye, które do hipoteki wciągnąć nalezy, zawierać w tym sądzie, przy którym ieliż hipoteka.

Sąd osobisty.

§. 10. Transakcye tyczące się osobistych czynności lub obowiązków, powinny bydż zawarte w sądzie, w którym obiecujący, w pierwszej instancji winien odpowidać z osobą swoiej, a ten ieliż sądem osobistym (*forum personale*).

§. 11. Dla osób *fori exempti* (v. Sądy Ziemiańskie §. 2). Sąd Ziemiański, w którego zakresie obowiązujący się mieszka, ieliż sądem osobistym; dla osób stanu miejskiego, sąd Miejski; dla Włościan, sąd Patrymonialny lub Dominialny.

Kolliza Sądów.

§. 12. Gdzie przedmiotem transakcyi są nieruchomości pod rozmaitymi sądami leżące, powinny transakcye w każdym z nich bydż hipotekowane; a więc zawartą takową transakcyą, powinien fajda natychmiast do wszystkich tych sądów, w osobnych exemplarzach przesłać, przy których się znajduje hipoteka dóbr, takową transakcyą obiegłych.

§. 13. Gdy strony układające się w przedmiotach osobistych, rozmaitym podlegają sądom, na ów czas ten sąd dla nich ieliż przyzwoitym, w którego Jurysdykeyi znajduje się strona prawa swego ustępującego, lub w kładająca na siebie obowiązki. — W przypadkach zaś, gdzie obie strony nawzajem przyjmują obowiązki, sąd osobisty, tak iedney, iż drugie strony, ieliż sądem przyzwoitym.

§. 14. Gdy oprócz osobistych przyczeczeń,

przedmiotem transakcji są nieruchomości, na ten czas takie transakcje, po przyjęciu w sądzie osobistym, powinny być w sądzie dobrom przyzwoitym oblatowane.

Skład Sądu.

§. 15. Sądy niższe, w składzie swoim mniej iak osób trzy mające, transakcje w §. 3cim i 4tym wyłączególnionych przyjmować mogące nie są, jeżeli ich przedmiot tysiąc złotych przechodzi; lecz w takowym zdarzeniu powinny się strony udać do sądu tego, do którego w sprawach cywilnych idzie appellacja. Z pod tey ustawy wyimują się pisaře Aktowi, o których niżej. W przypadkach nagnych może być Testament od Sędziego niższego przyjęty w przytomności dwóch świadków wiary godnych; ale powinien być natychmiast pod rozpoznanie sądu przyzwoitego, czyli w formalności uchybienie nie naliąpiło, odesłany. Jednakowoż ostrzega się, iż otwierać Testamentu nie wolno, i iedyne z Protokułu i adnotacyi na kopercie, sąd dostrzegać powinien formalności.

Archiva Aktowe Powiatowe.

§. 16. Dla wygody obywateli, nawet w odległszych od sądów Ziemiańskich Powiatach, ustanowieni są Pisaře Aktowi, którzy przywoławszy do trzymania protokołu Burgrabiego lub Archiwistę przysięgłego, przyjmować będą transakcje sądowe potwierdzenia nie potrzebujące (v. §. 2 i 5) bez referencji do wyższego sądu; Transakcje zaś sądowe zawarcia wymagające (v. §. 3 i 4) odesła niezwłocznie sądowi przyzwoitemu do potwierdzenia.

§. 17. Pisař Aktowy i każdy transakcje przyjmujący, powinien ściśle zachować przepisy tego urzędu; i w działaniach dobrowolnego sądownictwa ma powagę deputowanego Sędziego.

§. 18. Pisař Aktowy, po odebranym potwierdzeniu transakcji od sądu wyższego, wciągnie w księgi Aktowe te tylko transakcje, które z rodzaju swego do księgi Aktowych Ziemiańskich należą. — Inne zaś transakcje, podług przepisu Rozdziału VI wciągnie do księgi potocznej.

R o z d z i a ɋ . III.

O postępowaniu w działaniach dobrowolnego Sądownictwa.

Tytuł I.

Przepisy postępowania przed rozpoczęciem Aktu.

§. 19. Na zgłoszenie się stron żądających

o sądu przyjęcia transakcji, wyznaczonym będzie do suszety Sędzia, lub Komornik, lub Assessor, w działaniu dobrowolnego sądownictwa dokonają sprawę mający, oraz ieden przysięgły Protokulista; gdzie zaś się znajdują Pisaře Aktowi, nie potrzeba dalszego zgłoszenia, ale strony prosto ujadzą się do niego.

§. 20. Sędzia, Komornik, lub Pisař, przed rozpoczęciem aktu, przeświadczenie się z księgi hipotecznych lub aktowych, podleg przedmiotu, czyli w przyjęciu transakcji nie zahodzi iaka przeszkoda; a nie znalazły żadnej, przystępuje do samego aktu.

Tytuł II.

Przepisy postępowania przy rozpoczęciu aktu.

Przepisy ogólne.

§. 21. Przyjmując akt transakcji Sędzia, Komornik lub Pisař, zważy: 1) Przyzwoitość sądu, a gdy spostrzeże, że transakcja ta pod sąd iego nie podpada, uczyni uwagę stronom i nauczy je, w którym sądzie, iako przyzwoitym, ma być oblatowanym. — 2) Przekona się o rzeczywiistości osób (*de identitate*) iuż to z własnej znajomości, lub z zaświadczenie osób mu znaczących i wiarygodnych, (*testes recognoscentes*); to do protokołu zapisze i takowym świadkom podpisać każe. — 3) Przekona się dokładniej, czyli strony są mocne (legitimowane) do zawarcia transakcji; to iest: czyli zarządzać mogą przedmiotem umowy. Jeżeli transakcje zawarte będą mają względem dóbr małotnych, kościelnych lub szpitalnych, będzie żądał od stron zezwolenia Wydziału opiekuńczego lub tolerancyjnego; przekona się o dostateczności pełnomocnictwa Plenipotenta, lub czyli stron dla wieku swego, dla fizycznego stanu zdrowia (*np. pomieszania zmyłów i t. d.*) lub dla sądowych rozrządzeń, iako to: Moratoryj i marnotrawstwa, lub dla innych przyczyn zarządzać majątkiem nie mogą. To wszysktko zapisze do Protokołu. 4.) Zważy prawność interesu, czyli umowa w brew prawom nie naślepita, czyli transakcja nieważności nie podpadnie, lub czyli oszukaństwa w nocy ukrytego nie ma. — 5) Powinien iak naysiśley interes, myśl i intencję stron z wszelkimi warunkami wyciągnąć i obiąć, i transakcję tak dokładnie ułożyć, aby względem każdego iey oznaczenia sprzeczki być nie mogło. Jeżeli strony niewiadomym mu językiem mówią, powinien do takowej czynności, iżeliby (2)

strony wspólnie zaufanego tłumacza z sobą nie przyprowadziły, przywołać tłumacza przysięgłego; za pomocą jego, myśl stron wyciąmować i tranzakcję w obecym takowym języku osobno do protokołu zgodaie z *Polishm* oryginałem tłumaczowi zapisać kazać; który protokół także do księgi weciągając i stronom extract w obydwu językach wydać należy. — 6) Powinien stronom skutki ich czynności i przyczepień przedstawić; a osobliwie tam, gdzie jedna z nich przyjmie obowiązki, do których prawo iey nie obowiązuje, lub zrzeka się praw sobie służących, np. Ewiccy, i t. d.

§. 22. Gdyby się podług powyższych przepisów przeszkoła iaka w przyjęciu tranzakcji znajdowała, powinien ją sędzia stronom przedstawić i ostrzecie, że tranzakcja dla tej lub owej przyczyny, przez Sąd potwierdzoną bydż nie może; a gdyby się strony o tym przekonać nie dały, połtapi dalej w czynności, i odda to pod decyzję sądu. Przymiający tranzakcję powinien nie tylko tym wszelkimi przepisom zadosyć uczynić, ale oraz w Protokole każdy punkt wyszczególnić, i uwagi swoje, które stronom uczynił, dokładnie wypisać.

Przepisy szczegółowe.

§. 23. Przy wszelkich czynach dobrowolnego sądowania, powinny bydż powyższe przepisy zachowane; w szczególności, podług rodzaju tranzakcji, stanowią się następujące:

1) Przy Tranzakcjach do Hipoteki weciągając się mających.

§. 24. Przy tranzakcjach do Hipoteki zapisać się mających, powinien przyjmujący tranzakcję, właściciela wezwać, aby złożył aktet hipoteczny (*Hypotheken-Schein*), a podług niego zważyć, czyli tranzakcja może mieć miejsce; prócz tego, właściciela zapytać, czyli zezwala, aby przedmiot tranzakcji, to iest kupno nieruchomości, i tytuł dziedzictwa na rzecz kupującego, albo dług, lub inny wiadę właściciela ścieśniający układ, w hipotece był wpisany. Również zapytać się powinien strony przeciwnej, gdy prawo iey z hipoteki ma bydż wynazanym, czyli na takie wymazanie zezwala, a takowe stron oświadczenie, powinien w Protokole zapisać.

2) Przy kupnie lub sprzedaży.

§. 25. Przymiając tranzakcję kupna lub sprzedaży, szczególny zachowa przepisy po przedniego paragrafu. Dokument hipote-

czny rozważy, czyli przedający ma prawo przedania nieruchomości, lub czyli właściciel przedającego na iakiżkolwiek sposób nie iest ścieśniaon, np. czyli kto nie ma prawa pierwszeństwa w kupnie? w takim przypadku zainformuje się, czyli punkt takowy lub przez osobną iaką umowę, lub przez Dekret nie iest ułatwionym? — Czyli nieruchomości nie są pod dożywociem? a w ten czas zapyta się stron, czyli dobra po skończonym dopiero dożywości mają bydż oddane, lub czyli się strony z osobą dożywocie mającą, na iakowy sposób nie utożysły? — Czyli dobra nie są w załatwie? a tak obiaśni, kto ma dobra wykupić, i kiedy *expirium* wypadnie? — lub czyli dobra są w dzierżawie? a we wszystkich ztąd wynikać mogących nieporozumieniach, stronie utożysły. — Czyli Dobra są obciążone wolnym innych dóbr na nich państwiem lub wrębem? a jeżeli takowe (*servitutes*) ciężary w hipotece nie są wpisane, powinien się Sędzia stron w tej mierze zapytać, i w kontraktie ie wyrazić. Powinien strony dokładnie wyrozumieć, kiedy dobra mają bydż w possessią kupującego oddane, i kto, od którego i do którego czasu winien iest ponosić wszelkie przypadki, które nieruchomości trafić mogą, układ zaś stron w tej mierze, powinien zapisać w Protokole. Donacyi czyli Rezygnacyi osobney niepotrzeba, ale takowa wraz z kwitem, z wypłaconego *prætium*, w kontraktie zawartą bydż powinna.

§. 26. Sumę za nieruchomości umowiąną, wyraźnie, nie tylko liczbami, ale i słownie zapisze, oraz wyszczególni, iakim sposobem, i kiedy cała summa przedażna będzie wypłacona. Pozostający zaś szacunek dóbr, czy ma bydż hipotekowany lub nie, zapyta się stron, skutki im przedstawi, że jeżeli nie będzie hipotekowanym, będzie tylko długiem osobistym, i wolą ich w tej mierze wyraźnie oznaczy.

§. 27. Zapyta się stron, czyli kupujący ma dobić ruchomość z inwentarzem gruntowym lub bez inwentarza? W pierwszym przypadku weznie strony, aby inwentarz spisały i do kontraktu go przyłączyły; a gdyby się od tego wymawiali, zapyta ich się, w jaki sposób w tej mierze się utożysły, i w protokole zapisze. Jeżeli nieruchomości lub jakie prawa są przyległościami lub przynależycieli (*pertinentia*) dóbr mających bydż sprzedanymi, należy zważyć, czyli dla nich

osobna hipoteka nie jest urządzona? a w tym przypadku powinien Sędzia osobną wzmiankę w tey mierze uczynić, z edwołaniem się do attestu hipoteki oddzielnego, część oraz ceny sprzedażnej na nie przypadającej wyciągnąć.

§. 28. Względem ewikcyi zapisać się mającej, nalegać potrzeba o ścisłe i dokładne stron wytłumaczenie się, aby ztąd processa bez potrzebnie się nie wszczynały. Jeżeli więc nieruchomości sprzedają się według intrat opisu (*Anschlag*), powinien intrat opis do kontraktów bydż przyłączony, i tak dokładnie sporządzony, ażeby w przypadku sporu stałe z niego powiązając można zasady; za co ewikcyja ma bydż daną, i sita w takim przypadku nadgrodzićby należało? Jeżeli nieruchomości mają bydż sprzedane ryczałtem, wyjaśni się stronom myśl i znaczenie takowego układu, oznajmując im, iż zawiera w sobie zrzeczenie się ewikcyi.

§. 29. Gdy na gruncie zapisane są dług, przyjmujący transakcję oznymi kupującemu, że te wraz z prowizjami na niego przez chodzą, skoro takowe dług są wzięte na rachunek summy sprzedażnej; przypomnieć należy przedsiętemu, że przez to nie upada dotychczasowy iego obowiązek osobisty względem wierzyciela, chyba że go ten od niego uwalnia.

§. 30. Względem prowizyj, podatków, furażów, dziesięcin, Sędzia strony ułoży i w protokole wyjaśni. Jeżeli w kontraktie kupna mają bydż umieszczone układy mające związek z sprzedażą, Sędzia szczególniej będzie miał wzgląd na ścisłe i dokładne onych zapytanie, mianowicie zaś, gdy ma bydż zastrzeżone prawo zwrotnego kupna. W roztrząsaniu i spisywaniu czynionych w tej mierze umów, z ścisłą trokliwością i ciągłym względem na przepisy prawa postępować należy, aby z jednej strony pod pozorem takowej transakcyi, nie ukrywało się lichwiarsztwo i nieprawne z nich korzystanie, z drugiej zaś strony zabiegało się, ile możliwości, okazyj i powodem do processów.

3) *Przy załatwach.*

§. 31. Gdy wierzycielowi dla zabezpieczenia pożyczonej od niego summy, lub innę jakowej pretensji, mają bydż dobra w posiadaniu prawem zastrawy oddane, powinien Sędzia trokliwie zachować przepisy Prawa, zapobiegając ukrywającemu się bardzo często pod takowemi pozorami lichwiarsztwu.

Staraniem więc tego będzie o intracie nieruchomości, iey niezawodnej pewności lub niepewności, dokonale się obiśnić, aby mógł wyrozumieć prawność stosunku między intratą a umową i prawem dozwoloną prowizją. Nadtto, w takowym kontraktie, trokliwie oznaczeniemi bydż powinny stosunki załatwnika względem melioracji i spustoszenia czyli pogorszenia stanu dóbr, oraz iego obowiązki względem ich utrzymywania i expensy na to łożyc się mającej.

(*Dalszy ciąg potym.*)

JW. Dyrektor Sprawiedliwości podsie do wiadomości publicznej nominacyja następujących urzędników.

S A D P O K O J U.

Bydgoszcz.

Wolńskiego, Starostę Bydgoskiego z Ciborza.— Blankenburga z Friedlanelku.— Sadownikiego z Królikowa.

Piła.

Trąbczyńskiego z Glizna.— Wiesiołowskiego z Dobieżewa.— Świnarskiego z Czarkowa.

S A D Z I E M I A N S K I.

Bydgoszcz.

Kraszewskiego z Turkowa.— Jędrzeja Rudeckiego.— Serafina Ułatowskiego.— Raszkowskiego z Suków, na Pisarza.

Piła.

Stanisława Rydryńskiego Generała, byłego Prezesa Kalskiego.— Zychlińskiego z Bykowa.— Szymona Urbanowskiego z Pałłowa.— Jaskóba Ligowskiego na Pisarza.

Na Komorników czyli Asseessorów
Do Sądu Appellacyjnego Bydgoskiego.

Wiceńtego Prądzynskiego.— Dacefa z Inowrocławia.

Do Sądu Ziemiańskiego.

Nowickiego.— Michniewicza.

Zgodno z oryginałem: *A. Łabęcki.*

Wiadomo, iż JW. Dyrektor wewnętrzny zalecił z woli Komisji Rządzącej JW. Biłkupom, aby po swoich dyeczyzach okazałsi uroczyste mszożeństwo i *Te Deum* dla podziękowania Panu Załatwów za odniesione pamiętnic zwycięstwo przez Naiissę: Cesara NAPOLEONA pod Friedland. &c. Stosownie do tego zalecenia, JW. JX. Prażmowski Generalny Administrator dyeczy i Waszaw: wydał do niej następujący list Pałterki.

Adam z Prażmowa Prażmowski, Proboszcz Katedralny i Administrator Generalny dy-

cecy Warszawskiey. — Całemu Duchowieństwu Świeckiemu i Zakonnemu, tudzież wernym dyecezy Warszawskiey, pozdrowienie.

„Ta iest niepospolita korzyść, naymisi w Chryſtusie bracia, Chrześcianina świętością swej przeniknionej Religii, że przy nayszczuplejszym oświeceniu ląponiu, pod nieobłudną rzeczy uważa poſtacią. Zapędzają się mędrcy świata ſzukając ukrytych ſpreżyn, które wažnemi wypadkami kierią; Chrześcianin każde zdarzenie przypisując temu, od którego wszyltko ruch, życie i iefelstwo odbiera, prawdziwą mu zraz naznacza przyczynę. Tamci, iak wśród wielu dróg obłąkany podrożny, wahają się nad ich wyborem, ten iak bitym poſtępując goſćincem bezpiecznie do swego trafia celu. — Jakiz wiek obfitzy w nadzwyczajne wypadki nadten, w którym żyemy? Niech drudzy pod przywodem wróżonego świata naydalsze ich wyſledzają źródła, do nas należy naymisi w Chryſtusie bracia, zwrócić uwagę waszą do Nawyższego Jefelſwa, które na ſzali sprawiedliwości swoiej trzyma losy narodów. — Uſtaty wprawdzie te czasy, kiedy baſwochwalczemu światu widocznie Bóg Zaſtępow chciał okazywać, iż on iest Panem, i nie masz nad niego: że bez ſkinienia iego nic stać się nie może; lecz nam zostały księgi święte, w których cała ekonomia Opatrzości iego nad światem się zawiera. Otworzmy ie, przebieżmy dzieje rodzaju ludzkiego od ſamego utworzenia, a spoſtrzeżemy, iż taž Opatrzość wskrzeszała czasami wielkich mężów, kilką pierwę przepowiedzianych wiekami, których przeznaczała na odmianę poſtaci świata, w widokach mądrości swoiej wiadomych. — Nie wątpmy naymisi bracia, iż tenie ſam Bóg zawze iednakowy, żadnemu cieniowi odmiany niepodlegający, *apud quem non eſt transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio*, tych samych i teraz w rządzeniu rodu ludzkiego trzyma się prawidł. — Tak iest; ten nieporównyany Bohatyr, którego wysokiej mądrości, niezłamanemu mężowi, rzadkiemu w zwycięztwach umiarkowaniu, pokonana dziwi się *Europa*, iest narządem Boga, poſtanowionym na obalenie i podźwiganie wielu, *in destructionem et ædificationem multorum*. A kiedy pierwſze ziskoło się na innych, nam drugie szczęśliwym doſtało się udziałem. — Trzy części Rónce rocznego dopędza biegu od momentu, gdy o pierwſzych w teraźniejszej wojnie

uſlyſzeliśmy zwycięztwach; a iakiego dozna- ie więzień uczucia, gdy nagle wtręzna się zamknięcie iego bramy, i oraz głos mu się przyjazny odezwie, takie w sercach naszych sprawiły one wrażenie. Zdało się, iż wreszcie spoyrzał Bóg z wysokoſci swej świętej, Pan z nieba rzucił na ziemię wzrokiem, aby wyſłuchać wzdychania uſarzmionych, i uwolnił z więzów syny pomordowanych. Ani nasze zawiody nadzieje. Iak przed dobroczynnym na wiosnę Róncem znika ponura ziemia poſtać, ziemia rezliczna przywdziewa farby, krzewiny nowym tchną życiem, wſyliko co czuie, ruchu i rzeźwości nabiera; tak ſkoro NAPOLEON Wielki w oyczyltej naszej stanął krainie, dzielny wpływ iego ożywił Narod, od lat kilkunastu bezczynnoſcią gnebiony, i do samego przeznaczony poſłuszeńſtwu; pod wielowładną iego opieką stanęli na czele Rządu ſzanowni z pośrod ziomek. Męzowie, Świątynie sprawiedliwości uſpieli wſpłodacy, porządek, bezpieczeństwo, dochody kraju im powierzone zostały. Już nie ſzpeci rycerskich nazwiſk, które uzcenili naddziady, obcy przydatek, którym rozróżniając ſłachetnoſć rodu przypominano nam niewolą i upodlenie. Obywateli ocuceni głosem Rządu, głosem oyczyltej mowy, znaleźli w poſłuszeńſtwie rozkosz, a co prawdziwie cudem nazwa ćnależy, poimimo uſtaſycznych ogromnego wojska potrzeb, i codziennie ſłusznej niedoſtatku obawy, znalazła się i trwa dotąd wszyskiego obfitość. “

„Coż powiemy o tey drogiej narodu częſci, który tyle winniſmy, wojoownikach naszych? Owi rycerze, co za granicą troſkliwie pielegnowali iſkierki narodowego ducha, utrzymywali ſzczętki wygaſłej przodków Rawy, w zbyt ſzczupley poſoltali iuż liczbę; Narod cały chciał się ubroić dla okazania Wybawcy ſwemu zupełnego poſwietczenia; lecz ten mądry zawsze w swych ſrodkach, osądził za doſtateczną przepisaną od siebie liczbę wojska. Powstały nowe hufce, a w czasie, ledwo wyſtarczającym do wyćwiczenia poſpolitego żołnierza, ſłyły się godneſci swych wſpółbraci, godneſci walczyć obok niepokonanych *Franci* rycerzow. Duchy przodków naszych na *Pruskiey* poległych ziemii, z radością unosiły się nad potomkami ſwemi, walczącemi na ich mogiłach, i tchnęły w nich mężtwo. — Tym sposobem Dobroczynca nasz urządziſzy, ożywiſzy wszysk-

ko, uszczęśliwiwszy tą stolicę swoją bytnością, pośpieszył do nowych zwycięstw. I coż potężnej iego oprzeć się mogło prawicy? Szczętki pokonanego wojska wraz z posiłkami i przymerzeńcow cofnęły się na ostatecznej monarchii granice. Jedno miasto odważyło się założyć tamę orężowi iego. Cztery razy Xiężyce obiegi swoje koło, a wszelko zdawało się znaydować w beczynności; w czasie tym Zbawca nasz nowym rodziem okrył się chwały. Kto zważy wytrwanie zwycięskiego wojska wśród nayprzykrzejszych ruku pory, wśród niewygody z pokożeniem mieysca, wśród niedostatku czasem naypierwszych potrzeb, czyli nie pozną wpływu wielkiego geniuszu NAPOLEONA, który w żołnierzach swoich umieł utrzymać tą odwagę mnichy śietną, lecz rówiejs potrzebą, a trudnieszą nad mążtvo w pokonaniu nieprzyjaciela! — Nadszedł moment mający przydać do blasku NAPOLEONA nowe promienie. Uporne miasto spuściło się na tańkawość zwycięzcy, a wkrótce pamiętna pod Friedlandem bitwa, rozstrzygła na zawsze los Europy, i nową stanowić będzie epokę. — Już tedy skrusiona jest zupełnie rozga, która nas ucilkła; iuż los nasz iedyne zależy od tego, który od wnijsia na nasze ziemię same mi tylko dał się nam poznac dobrzieszysły, iuż umawiany pokój zbliza uiszczenie naszych nadziei. Przykładem zatym ludu Bożego, gdy Czerwonego morza przeszedłsy nurty, użał nieprzebytą między ciemięzycielami swemi i sobą zaporg, śpiewajmy Panu, gdyż chwalebnie ielt uwielbiony: *Cantemus Domino, gloriose enim magnificatus est.* —

„Przeto wzywam was, naymilsi w Chrystusie bracia, do oddania dżieków Bogu za to chwalebne zwycięstwo, lecz nayszcęgólnie za zachowanie nieocenionego życia i zdrowia wśród tylu niebezpieczeństw i trudów wspaniałego naszego dobroczyńcy. Dali nam iuż przykład naczelnicy naszego Rządu; lecz aby wszyscy obywatele byli wspólnikami radości, iak bydż mają uczestnikami korzyści, z woli tegoż Rządu zalecamy, aby w naypierwszą Niedzielę po wszyskich kościołach parafialnych i zakonnych, tsk tutejszego Miasta, iak Dyecezyi, Msza z naywiekszą uroczystością i *Te Deum* śpiewane były, po uwiadomieniu wprzod Wiernych o celu tego nabożenstwa przez czytanie z amboną niniejszego naszego listu, który zwyczay-

nym sposobem ma bydż JXX. Proboszczom i Przełożonym zakonnym rózstany. — Dan w Warszawie dnia 30 Czerwca 1807 roku.

Prażmowski

Adm: Gen: Dyecezyi
Warszawskiey.

z Wrocławia dnia 29 Czerwca.

Gazeta tutejsza umieściła następujący artykuł urzędowy pod tytułem: *Dalszy ciąg działań 9go korpusu Wielkiego wojska.*

„Dnia 23 z rana, Xiąże Hieronim-Napoleon wraz z Generałem dywizji Vandamme, dowodzącą na prawym brzegu rzeki Neisse, rozpoznawał oszańcowany oboz nieprzyjacielski. Tegoż samego dnia wspomniony Xiążże postanowił ten oboz opanować, i w tym celu rozkazał, szeby dnia 24go o godzinie pierwszej z rana Generał Vandamme zalecił, aby część piechoty iego pod sprawą Generał-Majora Lilienberg i dwie kolumny jazdy, jedna z żoną z liżelców Francuzkich pod dowództwem Podpułkownika Massau, a druga składająca się z lekkiej jazdy Wirtemberskiej pod sprawą Podpułkownika Lepel, Adjutanta Xiążęcia, przeprawiły się przez Neisse, koncem wzięcia obozu nieprzyjacielskiego, gdy tymczasem Generał Lefebvre, Adjutant Xiążęcia miał na niego uderzyć z prawej strony z brygadą piechoty Bawarskiej Generał-Majora Siebein i brygadą jazdy Generał-Majora Zandt. Dopełniono ściśle powyższych rozkazów. Na kwadrans przededniem wojsko Bawarskie i Wirtemberskie uderzyło pomyślnie na nieprzyjaciela z jednakowym mążtewem. W przeciągu trzech kwadransów zdobyto bagnetem 10 rądu oszańcowanego obozu. Jazda nieprzyjacielska zobaczywszy naszą, cofnęła się, i nie-wspierała odwrotu piechoty swojej, która, pomimo dzielnego odporu, wycięto. Tysiąc dwieście zabitych i rannych zostało na placu bitwy; zabrano 600 iencow, zdobyto 13 działa a resztę zagwoźdzono. Bawarczykowie i Wirtemberscy okryli się chwałą w tej bitwie; a iak się zawsze prawie w podobnych pomyślnych dla nas wypadkach zdarza, strata nasza była bardzo mała, i składała się z 400 zabitych a 172 rannych Bawarczyków i Wirtemberszyków. Regiment gwardyi Króla Bawarskiego ubolewa nad śmiercią Porucznika Fromentini, zacnego officera i wiele po sobie obiecującego, który został przebity bagnetem. Zabrano nieprzyjacielowi w niewoli 1300 officerów, po-

między którymi znajduje się jeden dowodzący Major, ciężko ranny, i trzech chorych. Ośmiu oficerów zabito. — W południe pozwolił Xiąże Hieronim na 8 śmiogodzinne zawieszenie broni, w celu pochowania zabitych. O pierwszy godzinie Hrabia Götzen przybył do wspomnianego Xiążęcia będącego w Wartha. Ułożono warunki kapitulacyjne i twierdzy Glacu, i niezajutrz, to jest, 25-go podpisana została kapitulacja przez Kapitana fregaty *Meyronet*, Adjutanta Xiążęcia, i Pułkownika inżynierów *Albert*, tym koncem umocowanych.

Nazwiska oficerów zabranych w niewolę:
— *Bullitz*, do wodzący Major, ciężko ranny.
— *Koszycki*, Kapitan. — *Beschward*, Kapitan. — *Kaldnau*, Adjutant grenadierów. — *Löwenstein*, Porucznik. — *Darnhoff*, Porucznik. — *Blanke*, Porucznik. — *Wittow*, Porucznik. — *Mezich*, Porucznik. — *Ciriuri*, Porucznik, i trzech chorążych.

(podpisano) *Baerner*, Komendant placu w Wrocławiu.

z Berlina dnia 28 Czerwca.

Czytamy w *Telegrafie* następujący wypis listu z *Hamburga* pod dniem 23 cim b. m. — „Od dnia wczorajszego wieczorem panuje wielka burza; wiatr jest północno-wschodni. Sądzą, iż wyprawa *Angielska* znajduje się na morzu, co gdy tak jest, żołnierze zapewne rozproszeni.” (Obacz artykuł z Hagi i Kopenhagi.)

z Magdeburga dnia 23 Czerwca.

Nieustannie przechodzą tedy małe oddziały iazdy i piechoty przeznaczone do uzupełnienia rozmaitych regimentów Wielkiego wojska *Francuzkiego*. Do końca bieżącego miesiąca przejdzie tedy jeszcze 6.000 wojska tak *Francuzkiego* iako sprzymierzonego.

z Szczecina dnia 23 Czerwca.

General *Teulé* umarł z ran odniesionych.

Złoga *Kolberska* uczyniła wycieczkę, i 400 ludzi utraciła. Strata *Francuzowska* składała się tylko z trzech zabitych i ośmiu rannych, czemu trudno wierzyć, a co jednak jest prawdziwą rzeczą. Spodziewamy się wkrótce poddania tey twierdzy.

Dnia 20 b. m. wyszedł z tą 93 ci regiment, i udał się drogą do *Kolberga*; po czym przybył tu 56 ty regiment piechoty. Ziechali tu także Generałowie *l'Allemand* i *Lacome* *St Michel*. Marszałek *Brune* powrócił tu dnia wczorajszego po południu.

Od granic Pomorskich dnia 18 Czerwca.
W dniach 14, 15 i 16 b. m. lustrował Król Szwedzki wojsko swoie, które z wyfpy *Rügen* przybyło do Pomeranii.

z Hannoveru dnia 25 Czerwca.

Dnia onegdyżego przybył tu pierwszy regiment *Kataloński* lekkie piechoty, złożony z 1.000 ludzi, wraz z 108 artylerystami. Wspomniany regiment wydzie z tą dnia intrzeylego, a natomiast nadciagnie regiment piechoty liniowej *Zamora*, złożony z 838 ludzi, który tu wraz z kilku szwadronami iazdy na zasadze pozostało.

z Hamburga dnia 24 Czerwca.

Odebraliśmy tu urzędową wiadomość z Szweryna, iż Marszałek *Brune* zalecił Gubernatorowi *Laval*, aby Rządowi *Meklemburskiemu* oświadczył, iż kraje Xiążęcia *Meklemburskiego* będą nadal iako neutralne uważane.

W nocy z 8 na 9 b. m. umarła w *Celle* matka Generała *Bennigsen*, która miała lat 81.

z Kopenhagi dnia 23 Czerwca.

Dnia 21 b. m. odebrano w *Helsingör* wiadomość o kilku okrętach, które w zaprzeszonym tygodniu na morzu północnym zatonęły. Wczorajż poecza *Szwedzka* przywiozła dokładnież w tej mierze doniesienie, podług którego, jeden okręt wojenny *Angielski* i kilka przewozowych z iazdą, zo szwetrem utonęły. Przy *Strömstadt* woda wyrzuciała kilkaset 700 trupów &c.

z Hagi dnia 23 Czerwca.

Dnia 15go b. m. wieczorem, pokazało się przy brzegach *Zeelandii* 16 okrętów nieprzyjacielskich. Wojsko obozujące stanęło natychmiast pod bronią, aż nareszcie owa eskadra *Angielska* odpłynęła. Wiemy teraz, iż wspomniona eskadra nie składała części wyprawy *Angielskiej*, przeznaczonej do innego lądu.

Pierwszy oddział wyprawy *Angielskiej* znajduje się na morzu. Nadbrzeżne nasze telegrafy są w nieważnym poruszeniu. Wspomniany oddział płynie ku północy. Wojsko przy brzegach naszych jest wszędzie w pogotowiu, i General *Dumonceau* stoi ze znacznym korpusem na granicy.

z Wiednia dnia 25 Czerwca.

Poleł *Perski* *Mirza Rhiza Han*, który powracając do *Persyi*, niedawno tedy przejeżdżał, przybył znowu do tutejszej stolicy, gdyż dla poruszeń wojennych za granicą *Węgierską* inną drogą udać się musi.

DODATEK

DODATEK
DO

GAZETY KORRESPONDENTA

Z WARSZAWY DNIA 7go LIPCA ROKU 1807 we WTOREK.

Ille Naiasniejszy Cesar ceni wałczność i usługi wojska Polskiego, okazuje to następujący wyrok iego, wydany ieszcze dnia 4go Czerwca w Finkenstein.

Wyciąg z protokulu Sekretaryatu Stanu.
Z obozu naszego Cesarskiego w Finkenstein dnia 4go Czerwca 1807.

NAPOLEON CESARZ FRANCUZOW I KRÓL WŁOSKI.

Chęć nadgrodzić usługi nam uczynione przez znaczną liczbę Officerów Polskich, uchwaliliśmy i uchwalamy co następuje:

Artykuł 1. Dobra Królewskie wartości 20 milionów liwrów podane będą przez Komisją Rządzącą Polską do naszego rozporządzenia dla rozdania ich w nadgródę z zupełną własnością osobom wojska Polskiego, które Nam uwyęczę uczyniły usługi.

Art: 2. Stan tych dóbr spisany będzie w przeciągu 5ciu dni, i oddany przez Ministra Spraw wewnętrznych Rządu Polskiego, JPanu Vincent Komisarzowi Naszemu przy Rządzie.

Art: 3. Wykonyanie niniejszego Dekretu poleca się Komisji Rządzącej Polskiej i naszemu przy niej Komisarzowi.

(podpisano) NAPOLEON.

(L.S.) Z rozkazu Cesarza

Minister Sekretarz Stanu

Hugues B. Maret.

Podług rozmówionej dnia wczorajszego wiadomości, a przywiezionej z głównej kwaterą Cesarską Królewskie, ostateczny pokój między Naią Cesarem Francuzow a Imperatorem Rossyjskim, miał być podpisany za trzy dni.

Po wzięciu Gdańskia, rozkazał Cesarz rozrzuć baterię i zasypać rówy od Francuzów porobione; co już zatrudnił do 3,000 ludzi tym koncem zwołanych. W mieście zatrudniane się także upratowania gruzów

obalonych domów i naprawą uszkodzonych fortyfikacji. Garnizon Francuzki w Gdańsku wynosił tylko 1,500 ludzi; w okolicy jednak znajduje się do 4,000 wojska. W Neufahrwasser i Weichselmünde ltoi go do 3,000.

Dnia 29 Czerwca wydał JW. Generał dywizyny Zajączek w głównej kwaterze swojej Olecku następujący

R O Z K A Z D Z I E N N Y.

Pułkownik Sienkiewicz wyłany z podażem dla ustanowienia komunikacji między wojskiem Marszałka Masseny a korpusem Polskim, dopiełnił przepisany sobie obowiązek z naiwiększym honorem. Attakował po czterykroć w różnych miejscowościach nieprzyjaciela i poślanki, wszędzie Mojsaków pobił, w niewolę wziął 4000 huzarów Rossyjskich i Porucznika Pruskiego Polewczynskiego z dwoma rytarami, a koni zdobył na nieprzyjacieli 60. Żołnierz każdy z tego podziału miał zdobyty po 43 cz. zł. Z regimentu Kaliskiego dysponował się, Porucznik Dwerni i Kwiatkowski Sierżant z brygady Łochockiego, Porucznik Dzierzawski, od kawalerii Krakowskiej, Podporucznik Nowosielski, Namiestnik Mesner, i Kapral Radzikowski, wreszcie wszyscy żołnierze mężnie się sprawili i warej pochwały.

Generał Dywizji

Zajączek.

Wypis listu wyższego officera Polskiego z legii Polako-Włoskiej, pisanej z Wrocławia dnia 27 Czerwca.

„Legia nasza zaczęła się już organizować, ubierać i ćwiczyć, a do tej ubrania dostarczają nam poczciwi Ślązacy sukna, płotna, trzewiki, &c. &c. — Dnia 26 t. m. przybył tu Xiąże Hieronim z pod Glacu, który już kapitulował. Jatre, idziemy wszyscy office-

zowie z powitaniem i złożeniem hołdu na-
zegnego temu Księciu, który okazuje się bar-
dzo grzecznym dla Polaków, i gdy mówią o
nas, zowie nas moi Polacy (mes Polonois).

W przeszłą Sobotę zakończyły tu życie nie-
spodziewanie i nadto zawałeśnie, a dla tego
z tym większym wszelkimi żalem, JW. Pa-
weł Bieliński, Prezydent Miasta Warszawy
i Konsyliarz Rządowy, a dnia wczorajsze-
go wyniesione było ciało jego z przywoitą
okazałością do Kościoła XX. Misionarzów.
Naprzod szło grono obywateli miejskich
z zapalonemi świecami; za niemi cechy z
chorągwiami krepą pokrytymi; dalej od-
dział Gwardii Narodowej pod bronią, któ-
rą poprzedzała ię wąsna kapela wygrywa-
jąca żałobne sztuki. Za tym, grono oficerów
też Gwardii, z naczelnym Pułkownikiem
oneyże JW. Alexandrem Potockim, a do-
piero Duchowieństwo zakonne i świeckie,
tudzież Kanonicy tuteysi Katedralni. JW.
Jegomość Ksiądz Biskup Albertrandi pro-
wadził ciało zmarłego do świątyni Pańskiey,
złożonej na sześciokonnym karawanie, a za
ciałem tali z zapalonemi świecami Dyrekt-
orie, Konsyliarze Rządowi i w wielkich swo-
ich ubiorach, Jśnie Wielmożny Generał-
Senator Gouvion, Gubernator tutejszy z
kilku Generałami, Jśnie Wielmożny Vincent
Kommisatz Nayaśniaszegó Cesarza Fran-
cuzow pezy Rządzie Polskim, krewni zmar-
łego, Magistrat z Vice-Prezydentem, i nare-
ście niezmiernie mnóstwo obojętych płeć osob.
Dziś odprawi się zwykle żałobne nabożeń-
stwo za duszę zmarłego Prezydenta, w tym-
że samym kościele, z kąd z przywoitą zno-
wą okazałością zaprowadzone będzie do
grobu wieczności przygotowanego w kata-
kumbach poza miastem.

Od brzegów Menu dnia 18 Czerwca.

Dziennik Niemiecki Frankfortski przy-
tacza listy z Wiednia, podług których w Ró-
mance tery o pewnych granicach znacznej no-
wowej Polski mówią, donosząc oraz, iż Au-
strii powrocone byź mają prowincje, czę-
ścią w dawniejszych, częscią w poźniejszych
czasach utracone; niemniej, że Moskwa
za odstępstwie niektórych w zboże obfitych
kraiów wynagrodzoną zostanie kilku pro-
wincjami z innej strony.

Zapewniają, że na mocy osobnego trakta-
tu Księże Prymas konfederacji Reńskiey od-
siąpił miasta Ratyzbony Królowi Bawarskie-

mu, a za to dołanie inną dogodnącą so-
bie posiadłość.

z Paryża dnia 20 Czerwca.

Kilka korpusów wojska iest w poruszeniu
koncem udania się do Antwerpii, Ganda-
wy i Mechlinii. Trzy dywizje składają będą
obserwacyjne wojsko pod dowództwem Ge-
nerała Ferino.

Po wzięciu Gdańskia, okręt liniowy Illu-
stre, który wkrótce będzie spuszczony z war-
szatu w Antwerpii, nazywanym zosta Gdańsk.
— Około okrętu Pultusk, Audacieux, The-
zeusz i Dalmata daleko już posunięta roba-
ta. Okręt Anversois, spuszczony dnia 7go,
iuz użbrajał; okręt Commerce de Lyon jest
gotowy do wypłynięcia. Dnia dzisiejszego
i utrzeszego, będą spuszczone na wodę o-
kręty Duguesclin i Cesar, w tymże porcie
Antwerpiskim.

Wzięcie Gdańskia przez Francuzow nad-
zwyczajne wrażenie w Anglii sprawiło. Sa-
dzić o tym można z następującego artykułu,
iaki czytamy w dzienniku Londyńskim, zwa-
onym *True-Briton*:

„Z wielką przykrością musiemy nareście
donieść czytelnikom naszym o poddaniu się
Gdańska. P kusili się byli Moskale przeła-
mać linię Francuzie i dostarczyć się do tey
twierdzy, lecz nieszczęściem, niepowiodł się
im zamyśln. Widząc Generał Kalkreuth go-
towych Francuzow do przypuszczenia sztur-
mu, osadził za rzecz przywoitą poddać się,
nie chcąc przez próżny opór wyławić na
ofiara życia żołnierzy swoich. — Wzięcie
Gdańska musi pociągnąć za sobą ważne skut-
ki dla sprzymierzeńców, i jest szkodliwym
w dwoistym względzie, naprzód, iż dokona
zupełnego podbicia Monarchii Pruskiej, gdyż
Królewiec i Memel doznają nie wątpliwie te-
go z losu; powtore, iż przymusi Imperatora
Rossijskiego do opatrywania wojska z wi-
aszych iuz magazynów, a wiadomo, iż Gene-
rałowie Rossijscy nie są biegłymi w umieję-
tności opatrywania wojska w różne potrae-
by, a zatym bardzo się lekać należy w tey
mierze o przyszłość. — Gdańsk w ręku Pru-
skim był razem twierdzą i wielkim magazy-
nem, a leżąc nad morzem, podawał sprzy-
mierzeńcom spłonność utrzymania związku
z marynarką Angielską. Teraz więc, gdy
iuz Gdańsk iest w mocy Francuzow, zaled-
wie mamy ieden port nad morzem Bałty-
ckim, gdzieby wyprawa Angielska wylądować
mogła wygodnie. Zważywazy to wszelko,

trudno poiąć nieczynność sprzymierzeńców. Interesem zaiste jest teraz Cesarza Francuzów stoczyć walną bitwę, lecz w niniejszym stanie rzeczy powinni i sprzymierzeńcy nasi sprobować łyczęcia. Opanowawszy tenże Cesarz miasto Gdańsk bez stoczenia bitwy, odniósł zwycięstwo nie walecząc nawet. Muszą teraz sprzymierzeńcy cofać się koniecznie. — Z żalem donosiemy, iż stan ich nie jest taki, iakiego życzyć im wypada. Widac, że nie dufają w własne siły i sposoby. “

z Neapolu dnia 3 Czerwca.

Sześć tysięcy Sycyliczyków wspartych od kilku wojskowych okrętów Angielskich wylądowało w Reggio pod dowództwem Generała Hassia Philipstadt, po czym General ten ogłosił zaraz, iż przychodzi na podbicie i odzyskanie Królestwa Neapolitańskiego. Król Józef rozkazał Generałowi Regnier, aby ich usadzeniwi się w tej części kraju zajmającej przeszkody nie czynili, i cofali się, gdyby się posuwały, a to dla tego, żeby ich ośmienić i dodać im otuchy. Stosownie do tego rozkazu, przednia straż nasza ustąpiła z Seminara, Rossano i Mileto. Niespodziewając się General Philipstadt tych sił założonych na niego, posuwał się z wojskiem, i zagroził już Monte Leone. Lecz Król nie chcąc tak wiernego sobie i przywiązanego miało wykonać na wściekłość i zemstę tych nowych podbicieli, nakazał Generałowi Regnier, wzmocnionemu częścią wojska stojącego w Kalabryi, aby na nich uderzył i pobił. Zaszła bitwa dnia 28 Maja przy Mileto, i cały korpus Generała Philipstadt częścią wyrżniętym, a częścią zabranym zostało, tak dalece, iż ledwie 100 ludzi z iandy zdolało dojść się do Reggio. Wszyscy Kalabryczycy wie sprawili się w tej okoliczości jak przystoi na dobrych i wiernych poddanych, biegając do walki przeciw wspólnemu nieprzyacielowi, który rabunek i wymordowanie właścicieli zapowiedział. Anglicy nie ruszyli się wcale z okrętów, i patrzeni spokojnie na rzeź Sycyliczyków. Wylądowanie to połączone było z spiskiem odkrytym w Neapolu. Dwudziestu celniejszych herszów iego pojmano, osądzono i powieszono.

— Dnia 5. — Gazeta tutejsza urzędowa ogłosiła szczegóły wylądowania Sycyliczyków i pobicia onych, które zgadzają się zupełnie z powyższemi, dodamy tylko z raportu urzędowego, iż Sycyliczykowie przez

gódzinę tylko odpór dawali, a gdy zostali zewsząd otoczeni, zaraz ich 4,000 broń złożyło, resztę zaś wyrżnięto lub zabrano w niewolę; że wszelkie działa, potrzeby wojenne i bagaż dostaly się w moc Francuzów; nakoniec, iż Generał Regnier upewnił Króla, że ani jeden Sycyliczyk nie dobiega się do okrętów, i że Generał Philipstadt może być wzięty.

Z powodu tego zwycięstwa, strzelano z działa w tutejszej stolicy.

z Londynu dnia 19 Czerwca.

Okręty Hamburskie i Bremerskie, zatrzymane od dnia 1-go Stycznia, mają być uwolnione, mogą płynąć z jednego portu Angielskiego do drugiego, i w ogóle do wszelkich portów neutralnych, skoro dowiodą, iż się na nich własność kupców Hamburskich lub Bremerskich znajdzie. Uważane zaś będą za prawą zdobyć, gdy do iakiego nieprzyacielskiego portu płynąć będą.

Stronicy opozycyjni rozmawiali do przyjaciół swoich list okólny, który zapewne Lord Howick napisał, a w którym wyrażono: — „Na pierwszym zaraz posiedzeniu Parlamentu nie będzie bez ochyby jednomyślności, a dla wielkiej wagi interesów uprasza się usilnie, aby ci, którzy dawniejsze Ministerium wspierali rządy, byli na felsyi obecnymi.”

Łatwo sobie można wykawnie ukontentowanie, którego Ministerowie Angielscy doznają muszą po odebraniu wiadomości, iż Lord Gower, nowy ich Poseł, przeznaczony do Rosji, przybył właśnie na zawarcie rozyumu. Odnowił on niejako rolę Lorda Morpeth. W okolicy, wszelkich dyplomatycznych, mających psuć zamyły Cesara NAPOLEONA to osobliwsze spotyka nieczęstecie, iż extrapoczą nie tak prędko iądą, iak żołnierze Francuzcy piechotą uchodzą. I tak znów Lord Pembroke przeznaczony do Wiednia, dowie się w drodze o zawartym rozyumie, i wiele przez to zmieni się dzielność iego wymowy.

Czytamy w pismach publicznych Angielskich, iż wojsko Angielskie przeznaczone do wypawy nieprzeczeszczanie wiadomość o okręty, dopóki nie nadedydzie wiadomość o nieczęstym przybyciu legii Niemieckiej, poprzedniczo wykonać. Jeżeli Anglicy sądzą, iż przez samą tylko wiadomość nieczęstym przybyciu ich wypawa wszelko zyskali, niewiele zapewne dokążą. Wojsko ich

przybyło szczęśliwie do *Buenos-Ayres*, a jednak z tamą zostało wypędzone; przybyło także szczęśliwie pod *Konstantynopol*, a jednak oddalić się musiało, również szczęśliwie przybyło do *Alexandryi*, mającę 400 ludzi na załodze, a wszelako nieszczęśliwie uciekać z tamą musiało. Też same pisma oświadczają wielką radość, iż 160,000 broni *Angielskiej* przybyło szczęśliwie do *Królewca*, i wyraźnie powiadają swoim sprzymierzeńcom, że ich tym sposobem uratowali. Nie takby się zapewne cieszyli, gdyby iż w ten czas wiedzieli, kto się zatrudnił sprowadzeniem na ląd tebyroni. (Uwaga *Telegraf*.)

Od granic Tureckich dnia 4 Czerwca.

Zbuntowani Serwianie cofnęli się od *Niszy* i *Widdynu*. *Chosrew Basza Bośni* miał wkroczyć do samej Serwii z mocnym korpusem wojska, przy którym się znaczny oddział Francuzów znajdzie. Baszowie *Albanii* i *Herzogowina* myślą wraz z korpusem Francuzów uderzyć na *Montenegro*.

Generał dywizji *Sebastiani*, Posel *Francuzki* przy *Wysokiej Porcie*, odebrał dnia 16go Maja z rąk Wielkiego Sultana (przed śmiercią tego Mówrachy) wielki krzyż legii honorowej, nauroczytej audyencji. Wspomniany Sultan nie przestrzegał dotychczasowej etykiety dworu Tureckiego, kazał w pokojach swoich połknąć popiersia obydwóch swoich sprzymierzeńców to jest, Cesarza *Francuzów* i Króla *Perkiego*.

Zdaje się, iż zatargi z *Mustafą-Bayrakarem*, Ajanem z *Rutszuk*, są zupełnie ułatwione; wyjechał on bowiem aż do *Schumna* na przeciw Wielkiego Wezyra ciągnącego z *Adryanopola*, i tam był obecny na wielkiej radzie wojennej względem dalszych działań wojska.

z *Wasingtonu* dnia 22 Kwietnia.

Prezydent *Zjednoczonych Stanów Ameryki* odesłał do *Londynu* niezatwierdzony traktat, zawarty w tym mieście między Pełnomocnikami *Amerykańskimi* i Rządem *Angielskim*, a nie zatwierdzenia tego trzy przyczyny naznaczyły: 1) że niemasz w tym traktacie żadnego warunku obejmującego jakkolwiek faktyczną za wyrządzone obelgi i gwałty banderze *Amerykańskie*, przy brzegach *Ameryki*; 2) że niemasz żadnego warunku w tymże traktacie, którymby *Anglia* zrzekła się urojonego prawa przekierowania okrętów *Amerykańskich*, i zabierania z nich maryków; 3) że jest w tym traktacie

warunek obowiązujący *Zjednoczone Stany* do wspólnego działania z *Anglią* przeciw wykonaniu wyroku *Francuzkiego* pod dniem 21 Listopada wydanego, iżby się roczęgieli do *Amerykanów*, tak dalece, iż gdyby Kongres nie chciał wspólnie działać, okręty tego podlegać będą przepisom *Angielskim*, iak wzytkie inne neutralne okręty. — Zalecił więc Prezydent Minister *Amerykański*, aby wyjechał na prawę tych warunków, inaczej, rozkazał im oddalić się z *Anglii*. Tym czasem zaś prawo, zakazujące związku handlowego z *Anglikami*, które kongres zawiąsił, ma znowu mieć całą moc swoje.

D O N I E S I E N I A.

Administracya Generalna Loteryi kraiowej uwiodenia wszystkich życzących sobie w odległych Miastach utrzymywać Kollekty Loteryi kraiowej leśbowej Gauanicką zwanej; ażeby żądania swoje na Począt do Administracyi Loteryi kraiowej przesili, z przylączonym zaświadczenieiem od Magistratu, lub urzędu miejskiego, iż kawałka doftaszczały okazały; a Patent na Kollektorstwo i Infraukę do tego losowania otrzymają. — Dan w Warszawie 27 Czerwca 1807. K. Kochanowski. A. G. L. K.

Podałe się do wiadomości publicznej, iż podług uchwały Komisji Rządzącej pod dniem 22go Kwietnia roku bieżącego otworzony został Konsytorz Ewangelicki departamentu Warszawskiego, wyznania Reformowanego. Prezesem jego mianowany jest Karol Diehl, ezonat Lasy i Edukacji publicznej. Kaznodzieja nedworny i Pastor zgromadzenia Ewangelicko-Reformowanego Warszawskiego. Na asyntentów czyli konsyliarzów nominowano Augusta Wolffa, medicinalratha i Doktora, Jana Karola Duportę i Leopolda Falka, któremu razem polecono sprawę Pisarsza konsytorialnego.

Każdy więc, mający interes do wspomnionego konsytorza albo do samego Prezesa, albo do pisarza udało się powinien.

Zu Folge eines Decrets der Regierungs Commission vom 22ten April d. J. ist ein Evangelisch Reformiter Konsistorium für das Warschauer Departament errichtet worden. Der President derselben ist Hr. Carl Diehl, Mitglied des Ober-Schul- und Erziehungs-Collegiums, Hofprediger und Pastor der Warschauer Evangelisch Reformirten Gemeinde. Zu Besitzern oder Räthen sind ernannt: der Medicinalrath und Docteur Hr. August Wolff, Hr. Johann Carl Du Port und der Hof-Fiscal, Hr. Leopold Falk. Letzter wird zugleich die Geschäfte des Notarius besorgen.

Jeder, welcher bei gesuchtem Consilium ein Anliegen anzubringen hat, wendet sich entweder an den Presidenten oder an den Notarius.

Donosi się Publiczności, iż Barbara Bajrowa z Domu Rogowika, poznacza Mąż swego, dzieci i Gospodarstwo, ażeby więc tak w braniu towarów na kredyt i trucków, iżko i w pożyczaniu pieniędzy u nikogo nie zniżała kredytu, Szl: Daniel Bajer Mąż iey uprasza i o tym ostrzega. Daniel Bajer.

Zgubiony Zagarek februry, zniszczony na ulicy, zniszczony na Podwali pod Nrem 525 na drugim piętrze; Właścicielonego może go każdego czasu odbrać.